

**Рус телендә гомуми белем бирү оешмаларының татар төркемнәрендә
белем алуучы укучылар өчен олимпиада биремнәре**

2017/2018 нче уку елы IX сыйныф

Үткәрү вакыты – 180 минут

Максималь балл -60

I. Кайсы рәттәге сүзтезмәләрдә хаталар бар? Сәбәбен аңлатыгыз. Дөрес вариантларны языгыз.

- а) 125 укучыга, 343 кешенә, 62 китаптан, 23 дәфтәрдә
- ә) 14 агачларны, 7 чыршыларга, 9 каеннарда, 17 кызлардан

II. Билгеләнгән кушымчаларны чагыштырыгыз. Кайсы рәттәге сүзләрдә генә ясагыч кушымчалар бирелгән?

- а) **жырлаш, уйлаш, эшләш;**
- ә) **серләш, киңәшләш, душлаш;**
- б) **саклаш, якынлаш, ераклаш.**

III. Сүзләрдәге билгеләнгән авазарның әйтелешендәге аерманы күрсәт.

- а) [а]ваз, т[о]рна, т[ы]рыш, [э]шләр;
- ә) ст[а]рт, лим[о]н, в[ы]шка, [э]лектр.

IV. Мәкальне укыгыз һәм биремнәренә үтәгез.

Бауның озыны, сүзнең кыскасы яхшы.

- а) сузык авазлары белән аерылып торган сүзне аңлатып языгыз;
- ә) тартык авазлары белән аерылып торган сүзне аңлатып языгыз;
- б) әйтелеше белән язылышы туры килмәгән сүзне аңлатып языгыз;
- в) исемләшкән сүз төркемнәрен аңлатып языгыз;
- г) жөмлә кисәкләрен билгеләгез;
- д) жөмлөгә характеристика бирегез;
- е) сүз турында өч мәкаль өстәп языгыз.

V. Ижади бирем.

“Энем (сеңлем) 1 нче сыйныфка барырга әзерләнгән” дигән темага 9 жөмләдән торган хикәя төзеп языгыз.